

Zajednica opština Crne Gore

Broj: 03-197/24

Podgorica, 06. 03. 2024. godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

Ministar Nik Gjeloshaj

Poštovani ministre,

Zajednica opština je razmotrila **Nacrt zakona o zaštiti potrošača** i na osnovu člana 181 Zakona o lokalnoj samoupravi daje sledeće:

IZJAŠNENJE

1. U članu 37 stav 1 riječi: „toplotom i“, „održavanje čistoće u gradovima i drugim naseljima“ i „dimnjičarske“ brisati, riječi: „prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda“, zamijeniti riječima: „upravljanje komunalnim otpadnim vodama“, riječi: „odlaganje komunalnog otpada“, zamijeniti riječima: „upravljanje komunalnim otpadom“ i riječi „druge komunalne usluge“ zamijeniti riječima: „druge komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje“.

Obrazloženje: Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje su one djelatnosti kojima se komunalna usluga pruža **korisnicima na javnim i drugim površinama i javnim komunalnim objektima**, a koju nije moguće izmjeriti ili na drugi način individualno utvrditi i naplatiti. U te djelatnosti spadaju, između ostalog, uređenje i održavanje javnih površina (pri čemu je čistoća na javnim površinama samo jedan od segmenata ove komunalne djelatnosti), kao i druge komunalne usluge: upravljanje atmosferskim vodama; upravljanje javnom rasvjetom; održavanje opštinskih puteva (lokalni putevi, gradske ulice i ulice u naseljima) i biciklističkih staza; održavanje korita vodotoka od lokalnog značaja; održavanje javnih prostora za parkiranje (ako se ne vrši naplata komunalne usluge); održavanje javnih toaleta; zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u skladu sa zakonom (član 3). Od ostalih komunalnih djelatnosti, utvrđenih u članu 35 Zakona o zaštiti potrošača, **snabdjevanje toplotom i dimnjičarske usluge - nijesu komunalne djelatnosti** (još od Zakona o komunalnim djelatnostima iz 2016. godine). Zajednička karakteristika za sve ove djelatnosti jeste da se **pojedinačni korisnik ne može identifikovati**.

Iz tog razloga, sa njim se **ne može ni zaključiti ugovor o pružanju usluge**, niti mu se **izdati račun** jer se iste ne finansiraju iz cijena pružene usluge, već iz budžeta opštine.

Sa druge strane, Zakon o komunalnim djelatnostima definiše i takativno propisuje **komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje**, kojima se komunalna usluga pruža pojedinačno korisniku, a koja se može individualno izmjeriti ili na drugi način utvrditi i naplatiti. U te djelatnosti se ubrajaju: javno vodosnabdjevanje; upravljanje komunalnim otpadnim vodama; upravljanje komunalnim otpadom; javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima; održavanje javnih groblja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje i održavanje pijaca.

2. U članu 244 treba propisati da se odredbe ovog člana ne odnose na pružaoce usluga od javnog interesa, te da se u slučaju kada trgovac - pružalac usluga od javnog interesa: ne odgovori na prigovor ili ga odbije, potrošač - korisnik usluge ima pravo na podnošenje prigovora organu koji vrši nadzor nad pružaocem usluge, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak ili drugim materijalnim zakonom (primjera radi, kao što je Zakon o komunalnim djelatnostima).
Takođe, pojam „žalba potrošača“ zamijeniti pojmom „prijava potrošača“.

Obrazloženje: Nacrt zakona o zaštiti potrošača uređuje, između ostalog, i postupanja pružalaca komunalnih usluga, koji su u Zakonom prepoznati kroz *kategoriju usluga od javnog interesa* (čl. 37-47), a na koje se odnose i odredbe Zakona kojima se uređuje pravo *potrošača* da podnese *prigovor trgovcu*. Sa druge strane, *Zakon o upravnom postupku*, koji je usaglašen sa regulativom Evropske unije, utvrđuje pravo *korisniku usluge od javnog interesa* da podnese prigovor *organu koji vrši nadzor* nad pružaocem takve usluge (u konkretnom slučaju: nadležnom opštinskom sekretarijatu). Zbog neusaglašenosti ovih odredbi sa odredbama Zakona o upravnom postupku, nadležni opštinski sekretarijati se susreću sa velikim brojem prigovora za koje se (zbog različite prakse Upravnog suda) ne može sa pouzdanošću utvrditi da li su uopšte i dozvoljeni jer navedenim zakonima nije uspostavljena-uzročno posledična veza između podnošenja prigovora trgovcu (tj. pružaocu usluge od javnog interesa) i izjavljivanja prigovora nadležnom opštinskom sekretarijatu. Naime, iz navedenih odredbi ne može se uopšte utvrditi da li iscrpljivanje prava po osnovu podnošenja prigovora trgovcu jeste i da li treba da bude preduslov za ostvarivanje prava na prigovor nadležnom opštinskom sekretarijatu, ili pak da potrošač (korisnik usluge) ima neograničeno diskreciono pravo da pokrene i jedan i drugi institut, a po osnovu iste faktičke situacije. U svakom slučaju, stvara se pravna nesigurnost, koja dovodi do toga da prigovori koje podnesu advokati, u značajnom opterećuju opštinske finansije, a opet zbog neispunjenja procesnih pretpostavki koje su izrazito konfuzne i onemogućavaju opštinske sekretarijate da zauzmu stavove koji će biti održivi u daljem postupanju, čime se narušava javni interes. Dodatno, nejasnim hijerarhijskim odnosom u primjeni Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o upravnom postupku narušava se ustavni princip ujednačenosti pravnog poretka.

Osim toga, davanje istih naziva različitim pojmovima u praksi, kao što je žalba drugostepenom organu na prvostepeno rješenje, kao upravni akt, i žalba inspekcijskom organu zbog nezadovoljstva uslugama pruženim od strane trgovca stvara pravnu nesigurnost, a samim tim dovodi do narušavanja vladavine prava.

3. U članu 27, 28, 29, 44, 86, 93, 157, 182, 194, 200, 209, 213, 244, 250, 254 i 256 **pojam „prigovor“ zamijeniti pojmom „reklamacija“** (ili nekim drugim adekvatnim pojmom) u odgovarajućem padežu.

Obrazloženje: Cilj predložene izmjene je da se stvori i formalna razlika između prigovora po Zakonu o zaštiti potrošača i prigovora po Zakonu o upravnom postupku, pošto između ova dva instituta u suštinskom smislu postoje značajne razlike: i po formi podnošenja/izjavljivanja, i po razlozima za podnošenje/izjavljivanje, i po nadležnom organu za odlučivanje, i po formu u kojoj se odlučuje. Napominjemo da je jedan od razloga konfuzije nastale u praksi i činjenica da se dva različita instituta nazivaju istim imenom,

pa je potrebno, u cilju stvaranja pravne sigurnosti i izvjesnosti, otkloniti taj uzrok konfuzije.

Obradila:
Sanja Živković

Dostavljeno:

- *Imenovanom*
- *Jasni Vujović*
- *Željku Tomoviću*
- *Lidiji Jovović*
- *a/a*

